

Posudek na diplomovou práci Ladislava Výmoly**„Film adaptation of selected English dystopian novels****– An analysis of chosen aspects of tight and loose approaches to film adaptations of novels“**

(český název neuveden)

Vedoucí práce: PhDr. Petr Chalupský, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Jakub Ženíšek

Pod osvícensky výpravným názvem diplomové práce Ladislava Výmoly se skrývá srovnávací analýza filmových adaptací čtyř britských dystopických románů, Wellsovy *Války světů* (*The War of the Worlds*, 1898), Conradova *Srdce temnoty* (*The Heart of Darkness*, 1899), Goldingova *Pána much* (*Lord of the Flies*, 1954) a Burgessova *Mechanického pomeranče* (*A Clockwork Orange*, 1962). Tyto adaptace autor podle stanovených metodických kritérií srovnává s jejich knižními předlohami a v druhém sledu se snaží na základě vybraného vzorku dojít k obecně platným závěrům ohledně filmové adaptace.

Teoretickou část práce tvoří přehled vybraných tezí teorie filmové adaptace, od klasiků oboru (Monaco) až po novější podnětné příspěvky k této tématice (Elliotová). Prizmata z teoretické části (kardinální funkce, přenosné prvky atp.) pak autor částečně zúročí i při praktickém srovnávání čtyř vybraných děl s jejich filmovými adaptacemi v druhé části práce. Není bez zajímavosti, že Výmolou často zmiňovaný princip věrnosti lze analogicky spárovat s doslovnou a funkční ekvivalencí, jak ji popisuje translatická metodika (viz např. autorem traktovaná fráze Kamilly Elliotové „leaving behind the literary corpse“ ze strany 13).

Práce je psána výtečnou idiomatickou angličtinou a obecně splňuje všechny náležitosti a požadavky kladené na závěrečnou práci tohoto typu studia. Potěší i poměrně srozumitelný výběr matérie, byť zařazení Conradova románu mezi literární dystopie je na delší debatu. Méně sečtělý čtenář práce ocení, že jej autor na stranách 5 – 9 telegraficky seznamuje s dějem zkoumaných děl a moudře jej nemoří irelevantními životopisnými údaji. Třetí kapitola pak nabízí velmi podrobný a větvený přehled různých teoretických aspektů filmové adaptace, přičemž jisté penzum se promítá i do praktické části.

Formální připomínky:

- V kontrastu s obecně vysokou jazykovou úrovní práce si autor při uvozování či přemostování odlišných témat občas pomůže dosti neobratnou syntaxí. Jako příklad poslouží následující věta ze strany 6: „The next novel is *The Heart of Darkness* by Joseph Conrad...“ Takto redukovaný syntaktický přechod lze tolerovat například u ústní prezentace, v závěrečné písemné práci oborové angličtiny by se však objevit nemusel.
- Překlepy (včetně významotvorných): „to stand independently from its source“ (3), „decomposes them and the recomposes the results...“ (13), „empty box to be filed with new topics“ (35)
- Nevhodně použité kolokace: „executing immense force on...“ → „unleashing immense force“ (5), „the refugees remind of the Jewish transports“ → „remind us / are reminiscent of...“ (30)

Věcné připomínky, potažmo dotazy k obhajobě:

- Úvod práce a některé další pasáže působí zbytečně defenzivně. Není třeba zdůrazňovat, že práce cílí pouze na určitou výseč zkoumaného materiálu a už vůbec není nutno (doslova) ospravedlňovat výběr zkoumaných románů. Místo slovesa „to justify“ by zde stačil výraz „to explain“. Podobným sémantickým lapsem v opačném gardu je autorova deklarovaná snaha „dokázat“ („prove“) univerzální platnost svých postulátů (např. „strive to prove that no type of adaptation [...] is predisposed to fail...“ na str. 3; „I want to prove that the degree of fidelity should...“ na str. 4). Zbytečně kategorický tón zazní ještě např. na straně 30, kde nás autor ujišťuje, že „[t]he fighting spirit

of Robbie stands for the mood of the Americans after the terrorist attacks on September 11, 2001.“ Práce tak na sémantické rovině místy lavíruje mezi příliš kategorickými soudy na jedné straně a velmi defenzivními formulacemi na straně druhé. Na straně 9 se tak dále dozvíme, že čtyři vybraná díla byla autorem „vágně označena“ za dvě těsné a dvě volné adaptace. Předběžný výběr lze v angličtině postihnout jinými výrazovými prostředky. Zmíněný defenzivní tón by se dal pochopit, pokud by autor skutečně ustrnul jen u vágní a subjektivní axiomatiky, tak jak ji popisuje v následující proklamaci: „In this thesis, I [...] want to estimate to what degree the film version succeeded in rendering the same kind of experience as a reader remembers from the book.“ (9). Samotné srovnávání je však fakticky prováděno podle vcelku srozumitelných a objektivně stanovených kritérií, není tedy důvod se předem omlouvat.

- Dílčí srovnávací analýzy jednotlivých děl v praktické části zhusta epizodně odbíhají od přehledného metodického ukotvení, je proto chvályhodné, že autor každou z těchto podkapitol zakončí dílčím shrnutím.

Dotazy k obhajobě:

- Mohl by autor blíže upřesnit, co míní svojí frází „the relative polysemy of a written text and the relative definiteness of a picture (9)?“
- Jak výrazně se McFarlaneova (strukturalismem ovlivněná) taxonomie promítá do praktické části práce?

Navzdory všem výše uvedeným výhradám je třeba závěrem dodat, že Ladislav Výmola napsal velmi zajímavou a poměrně celistvou závěrečnou práci, kterou doporučuji k obhajobě a předběžně navrhuji hodnocení **výborně**.

V Praze dne 7.9. 2013

.....
Mgr. Jakub Ženíšek